

§ 216

Tampereen kaupungin lausunto maakuntien rahoitusta koskevan lakiluonnoksen täydentämisestä

TRE:1988/02.04.00/2017

Valmistelija / lisätiedot:
Männikkö Jukka

Valmistelijan yhteystiedot

Yhteyspäälikkö Tuukka Salkoaho, puh. 040 806 3086,
etunimi.sukunimi@tampere.fi

Lisätietoja päätöksestä

Kaupunginlakimies Jouko Aarnio, puh. 040 514 4884,
etunimi.sukunimi@tampere.fi

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Esittelijä: Juha Yli-Rajala

Päätösehdotus

Tampereen kaupungin lausunto maakuntien rahoitusta koskevan lakiluonnoksen täydentämisestä hyväksytään.

Perustelut

Valtiovarainministeriö on pyytänyt Tampereen kaupungilta lausuntoa hallituksen esityksen (15/2017 vp) täydentämiseksi maakuntien perustamista ja sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisen uudistusta koskevaksi lainsäädännöksi.

Tampereen kaupunginvaltuusto on lausunut aiemmin (kv 24.10.2016 § 37) maakuntien rahoituslaista osana lausuntoa hallituksen esitysluonnoksesta maakuntaudistukseksi ja sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisuudistukseksi sekä niihin liittyviksi laeiksi. Sittemmin eduskuntakäsittelyyn edennyt maakuntien rahoitusta koskeva lakiehdotus sisältää tässä vaiheessa vain sosiaali- ja terveydenhuollon, ympäristöterveydenhuollon sekä pelastustoimen rahoitusta koskevan sääntelyn. Nyt lausunnon kohteena olevassa esitysluonnoksessa ehdotetaan täydennettäväksi maakuntien rahoituksesta annettua lakiehdotusta siten, että maakuntien rahoitusjärjestelmää voitaisiin käsitellä kokonaisuutena kaikkien maakunnan vastuulle siirtyvien tehtävien rahoituksen osalta.

Maakuntien rahoitus on esitysten perusteella jakautumassa siten, että sosiaali- ja terveydenhuollon rahoitus on noin 17,4 miljardia euroa, maakunnan muiden tehtävien rahoitus 1,12 miljardia euroa ja maakunnan erillisrahoitus 2,97 miljardia euroa. Näistä kaksi ensin mainittua ovat yleiskatteellista rahoitusta, joiden kohdentamisesta päättää maakunta. Erillismomenttien määrärahoja ovat erityisesti maataloustukien maksatukseen käytettävät varat sekä EU:n rahastoihin kytkeytyvät unionin ja kansalliset varat. Lisäksi liikenne- ja viestintäministeriön

pääloukan perusvöylänpidon momentin tienpitoon käytettävät määrärahat jäisivät nykyiseen pääloukkaan.

Lausunto on toimitettava valtiovarainministeriön kirjaamoon 13.4.2017 klo 16.15 mennessä.

Ehdotus Tampereen kaupungin lausunnoksi on seuraava:

"Tampereen kaupungin lausunto maakuntien rahoituksesta annettavan lain täydentämiseksi"

Esitys maakuntien rahoituksesta annettavaksi ehdotetun lain täydentämiseksi on lausuntopyynnöillä tilanteessa, jossa lausunnonantajat ovat lausuneet hallituksen 2.3.2017 eduskunnalle antamasta esityksestä maakuntien perustamisesta ja sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisen uudistamista koskevasta lainsäädännöstä, lausuneet valinnanvapauslakiluonnoksesta ja valmistelevat parhaillaan lausuntoja aluekehittämis- ja kasvupalvelulakiluonnoksesta.

Tampereen kaupunki katsoo, että moniulotteista ja monimutkaista uudistusta on valmisteltu pirstaleisesti, jonka johdosta on syytä olla huolissaan koko uudistuksen valmistelun ja lainsäädännön vaikutusten kokonaishallinnasta. Kokonaiskuvan puuttuminen on omiaan aiheuttamaan päällekkäisyyttä ja hämmennystä erityisesti aluekehittämisen sekä kasvu-, elinvoima- ja innovaatiokokonaisuuksien järjestämisessä ja toteuttamisessa. Uudistuksen vaikutusten arviointi suhteessa kaupunkiin on edelleen tekemättä sekä kokonaisuutena että yksittäisten lakien osalta.

Tampereen kaupungin näkemyksen mukaan on perusteltua, että maakuntien rahoitus toteutetaan ainakin alkuvaiheessa valtion osoittamana rahoituksena. Kuitenkin on syytä olla huolissaan maakunnan muiden kuin sosiaali- ja terveydenhuollon ja pelastustoimen rahoituksesta. Lakiluonnoksen mukaan sosiaali- ja terveydenhuollon uudistuksen tavoitteena on hillitä kustannusten kasvua 3 miljardilla eurolla. Tavoitteena on hidastaa sosiaali- ja terveydenhuoltomenojen kasvua noin 1,5 prosenttiyksiköllä vuodessa vuosina 2020–2029 niin, että sote-menojen kasvu jää alle kolmeen prosenttiin vuosien 2020–2029 ajaksi. Tavoitteen saavuttaminen esitetyillä toimenpiteillä on hyvin kyseenalaista. Maakunnan kustannusten kasvun hillinnässä ratkaisevaa on millaiseksi tulevaisuuden palvelulupaus muodostuu. Onkin ennakoitavissa, että tässä tilanteessa myös muut yleiskatteellisen rahoituksen piiriin kuuluvien toimintojen volyymit tulevat arvioitaviksi. Valtiolta siirtyvien tehtävien osalta elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskusten määrärahoihin, jotka siirtyvät maakuntien yleiskatteelliseksi rahoitukseksi, on kohdistettu merkittäviä säästöjä erityisesti vuosina 2016 ja 2017 ja tehtävien hoidon turvaaminen on edellyttänyt useita keskittämISRatkaisuja. Lakiesityksen perustelujen mukaan tehtävien siirtyessä maakunnille tarvitaan useiden tehtävien tulokselliseksi hoitamiseksi edelleen keskittämISRatkaisuja, sillä tehtävien konkreettisen hoitamisen hajaantuminen kaikille

toimivaltaisille toimijoille (18 maakuntaa) nostaisi tehtävien hoidosta aiheutuvia kustannuksia nykytilaan nähden.

Väestörakenteen, talouden, elinvoiman ja kilpailukyvyn näkökulmista keskeisten suurten kaupunkiseutujen näkökulmasta on kestäväntöntä, mikäli maakunnat tekisivät sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämistehtävässään taloudellisesti ja toiminnallisesti epätarkoituksenmukaisia ratkaisuja, jotka puolestaan heijastuisivat maakunnan muiden tehtävien rahoitukseen. Tälläkin perusteella olisi erittäin painavat syyt harkita uudelleen suurten kaupunkien aiottua suurempaa roolia erityisesti kasvu-, elinvoima- ja innovaatiokokonaisuuksien järjestämisessä ja toteuttamisessa.

Valtiolta maakunnalle siirtyvien tehtävien rahoituksen taso on laskelmissa pääsääntöisesti vuoden 2017 talousarvion mukainen. Luonnoksen yleisperusteluissa todetaan, että maakunnille siirtyvien tehtävien rahoitustasoa ei tässä vaiheessa pystytä tekemään vuoden 2019 kehystasolla. Lisäksi yleisperusteluissa todetaan, että maakuntien rahoituksen muutoksen arviointiin sisältyy epävarmuustekijöitä. Maakunnat joutuvat suunnittelemaan toimintojaan tilanteessa, jossa ei ole tietoa tulevasta rahoituksesta. Maakunnat ovat joutumassa heti toimintakautensa aluksi talouden tasapainottamisen kanssa erittäin vaikeaan tilanteeseen. On hyvin suuri vaara, että maakunnat ajautuvat talousvaikeuksien seurauksena nopeasti arviointimenettelyyn, sillä maakunnille on asetettu erittäin tiukat alijäämän kattamisvelvoitteet.

Maakuntien taloutta ehdotetaan käsiteltäväksi suoraan julkisen talouden suunnitelmassa, mikä poikkeaa kuntien tilanteesta. On hyvin kyseenalaista, että maakuntien ja kuntien järjestämien palveluiden rahoitusmekanismit poikkeaisivat toisistaan eikä tätä ole mitenkään perusteltu lakiluonnoksessa."

Kokouskäsitely

Jaakko Mustakallio saapui kokoukseen.

Tiedoksi

Jukka Männikkö, Tuukka Salkohaho

Nähtävilläolo ja tiedoksianto asianosaiselle

Nähtävillä 25.4.2017

Kirjaamo, Puutarhakatu 6

Päätös on lähetetty sähköpostilla 11.4.2017.

Tampere
11.04.2017

Elina Nikkilä
Päätösvalmistelusihteeri

Muutoksenhakukielto

§216

Muutoksenhakukielto

Oikaisuvaatimusta ei saa tehdä päätöksistä jotka koskevat

- yksinomaan valmistelua tai täytäntöönpanoa (KuntaL 91 §)
- virka- tai työehtosopimuksen tulkintaa tai soveltamista ja viranhaltija on jäsenenä viranhaltijayhdistyksessä, jolla on oikeus panna asia vireille työtuomioistuimessa (KVhl 50 § 2 mom.)

